

E-PAPIEROSY I PODGRZEWACZE TYTONIU JAKO ALTERNATYWY DLA PAPIEROSÓW TRADYCYJNYCH

PREZENTACJA WYNIKÓW
przygotowana dla:

Federacja
Konsumentów

& PARTNERS
Maison

Informacje o badaniu

Metodologia badań

3

Metoda

Badanie **ilościowe**.

Wywiady zrealizowane **metodą CAWI** (Computer Assisted Web Interview) **na panelu badawczym Ariadna**.

Próba badawcza

PRÓBA:

N=2094 (2 fale Omnibusa)

Reprezentatywna dla Polaków 18+ pod kątem płci, wieku, wielkości miejsca zamieszkania

Długość wywiadów

Okolo 15-20 **minut**

Realizacja

22-28.05.2021

Badanie jakościowe.

Zogniskowane Wywiady Grupowe – **FGI** oraz Indywidualne Wywiady Pogłębione – **IDI**. Wywiady prowadzone były on-line za pomocą ZOOM-a.

PRÓBA:

12 IDI z osobami, które przeszły z palenia papierosów tradycyjnych na ich elektroniczne alternatywy

2 FGI z osobami, które palą papierosy, ale planują lub rozważają przejście na elektroniczne alternatywy

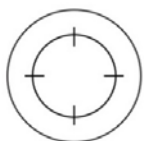
Okolo 1-1,5 **godziny**

19-28.07.2021

Cele badania ilościowego

4

Cele badania

Celem głównym badania było dostarczenie informacji na temat postrzegania papierosów oraz produktów alternatywnych (e-papierosów i podgrzewaczy tytoniu)

BADANIE ILOŚCIOWE

- Jak są postrzegane poszczególne kategorie produktów (papierosy, e-papierosy i pogrzewacze tytoniu) na różnych wymiarach (min. szkodliwości, przystępności cenowej, itp.)?
- Jak postrzegana jest zastępowalność poszczególnych produktów i ich dopasowanie do różnych sytuacji?
- Jak są postrzegane badane produkty w kontekście rozpoczynania palenia i „wychodzenia” z palenia?
- Jakie są doświadczenia palaczy z produktami alternatywnymi (kto miał z nimi do czynienia, w jakich sytuacjach, jak często)? Jakie są bariery i motywy sięgania po każdy z rodzajów produktów alternatywnych vs. tradycyjne papierosy?
- Jak postrzegane są osoby palące badane produkty (badanie quasi-eksperymentalne)?
- Jak osoby niepalące (otoczenie palacza) postrzegają produkty alternatywne w kontekście np. uciążliwości?

Pytania badawcze

BADANIE JAKOŚCIOWE

Celem głównym badania było jakościowe pogłębienie informacji zdobytych w pierwszej, ilościowej części badania.

- Jakie są motywacje skłaniające do korzystania każdego z badanych produktów, jak przebiega proces decyzyjny?
- jakie odczucia towarzyszą paleniu papierosów tradycyjnych oraz używaniu ich alternatyw – czym różnią się poszczególne kategorie, a jakie są ich podobieństwa?
- W jakim stopniu poszczególne alternatywy są substytucjami papierosów tradycyjnych?
- W jakim stopniu elektroniczne alternatywy dla papierosów mogą zmieniać styl palenia papierosów i w jakim stopniu są postrzegane przez palaczy papierosów jako środek służący czy wspomagający wychodzenie z nałogu, a w jakim jako jego mniej szkodliwą czy bardziej akceptowalną społecznie kontynuację.

Podsumowanie wyników badania ilościowego i jakościowego

Podsumowanie wyników obu badań

6

1

Badanie ilościowe pokazało, że dla ogółu Polaków dwie **badane alternatywy**, e-papierosy i podgrzewacze tytoniu, są **postrzegane dosyć podobnie** pod względem wielu cech. Jednak jak pokazało badanie jakościowe istnieją pewne subtelne różnice w postrzeganiu tych produktów, które zależą w dużym stopniu od tego jakiego produktu użytkownikiem był respondent: papierosów, pogrzewaczy, e-papierosów, czy też żadnego z nich.

2

Analiza uwzględniająca doświadczenie osób z paleniem papierosów pokazała **inne postrzeganie produktów alternatywnych przez palaczy niż przez osoby niepalące papierosów**. Palacze papierosów postrzegają oba produkty alternatywne zdecydowanie bardziej pozytywnie niż niepalący. Dla niepalących wszystko wydaje się uzależnieniem i nałogiem (alternatywy też). Natomiast dla palaczy papierosów alternatywy są często 'pierwszym krokiem ku niepaleniu', czyli równocześnie „mniej złym” produktem.

3

Co ważniejsze, porównanie postrzegania e-papierosów i podgrzewaczy tytoniu pokazało różnice w opiniach o tych dwóch alternatywach palenia w zależności od doświadczenia z nimi. Na przykład pod względem szkodliwości oba produkty (e-papierosy i podgrzewacze) są postrzegane jako zdecydowanie mniej szkodliwe od papierosów. Natomiast już ich wzajemna relacja (czy bardziej szkodliwy e-papieros czy podgrzewacz) zależy od tego co kto używa. Ten wynik pokazuje, że **wyбір danej alternatywy nie jest wynikiem analizy jej szkodliwości** (a właściwie braku szkodliwości), a bardziej **utwierdzeniem się w swoim wcześniejszym wyborze** (który wynikał z czegoś innego, np. tego, że osoba uległa promocji).

Podsumowanie wyników obu badań

7

4

Badanie ilościowe pokazało, że podgrzewacze i e-papierosy postrzegane są jako zdecydowanie **mniej uciążliwe dla otoczenia niż papierosy** (brak nieprzyjemnego zapachu, szkodliwości biernego palenia), zarówno przez użytkowników, jak i nie użytkowników tych produktów. Jednak badanie jakościowe dostarczyło informacji pokazujących, że **użytkownicy alternatyw czasami nie zdają sobie sprawy, że zapach tych produktów może przeszkadzać otoczeniu**. Szczególnie zapach niektórych podgrzewaczy, choć niezbyt intensywny, jest często odbierany przez otoczenie jako męczący i irytujący.

5

Badanie ilościowe i jakościowe, szczególnie porównania między użytkownikami obu alternatyw, pokazały spójnie, że oba produkty różnią się wyraźnie motywami rozpoczęcia ich używania. Po pierwsze, jeśli chodzi o powody wejścia w kategorię, to do rozpoczęcia używania **e-papierosa** częściej skłania chęć zerwania z nałogiem papierosowym, niż w przypadku podgrzewaczy. Osoby rozpoczynające wapowanie często traktują to jako jeden z etapów dochodzenia do zupełnego zerwania z nałogiem. Natomiast w przypadku **podgrzewaczy**, jest to bardziej poszukiwanie „bezkarnego” zastępnika najbliższego papierosom, aby dalej „palić” (korzystać z podgrzewaczy), zazwyczaj bez planu definitywnego rzucenia nałogu („palenie na legalu”). Ten wynik pokazuje, że podgrzewacze są postrzegane jako rodzaj mniej szkodliwego papierosa, jednak cały czas papierosa i nałogu.

6

Warto przy okazji zwrócić uwagę, że sami użytkownicy podgrzewaczy (szczególnie IQOS-ów) mówią, że „**palą IQOS-y**”. Co ciekawe, nawet nie mówią, że pala „Hitsy”. Pokazuje to po pierwsze, że nawet w sferze werbalnej podgrzewacz jest traktowany jak „palenie” (substytut palenia). Dodatkowo świadczy to również o bardzo **dużej dominacji marki IQOS**, która przejmuje rolę marki generycznej określającej całą kategorię. Takie wyrażenie odzwierciedla też **siłę działań marketingowych producenta IQOS-a**.

Podsumowanie wyników obu badań

7

Siłę działań marketingowych producenta IQOS-a potwierdzają wyniki badania jakościowego. Użytkownicy tych produktów spontanicznie zachwalali obsługę posprzedażową dającą im poczucie bycia wyjątkowym klientem, ogromną estetykę działań: wygląd podgrzewaczy, wystrój punktów sprzedaży oraz bardzo atrakcyjne promocje.

8

Jak pokazało badanie ilościowe, podgrzewacze są rodzajem „bezkarnego papierosa” co potwierdzają sytuacje, w których użytkownicy tego produktu dają sobie **przyzwolenie na ich używanie przy innych**. Ponieważ użytkownicy podgrzewaczy mają przekonanie, że jest to „zdrowa” alternatywa palenia, to częściej sięgają po ten produkt przy osobach niepalących, w tym nawet dzieciach i osobach w ciąży. Natomiast użytkownicy e-papierosów bardziej siebie ograniczają. Jak sugerują badania jakościowe, może wynikać to z tego, że w e-papierosie jest widoczna para, która uruchamia **prototypową cechę palenia papierosów (dym) utożsamianą ze szkodliwością**. Podgrzewacz jest pozbawiony tej cechy, więc być może z tego względu wydaje się niektórym mniej szkodliwy, szczególnie w ujęciu palenia biernego.

9

Ocena kosztów używania alternatywy jest bardzo skomplikowana. Z jednej strony, racjonalnie analizując, używanie e-papierosów może być tańsze od podgrzewaczy, szczególnie, gdy używa się taniego sprzętu i własnej roboty liquidów. Z drugiej jednak strony użytkownicy podgrzewaczy podkreślali, że mimo ich relatywnie wysokiej ceny nominalnej, to w przypadku dobrego wykorzystania promocji, można je używać za zdecydowanie mniejszą cenę (np. bez płacenia za sprzęt, kupując taniej większe ilości wkłady).

Podsumowanie wyników obu badań

10

Poczucie zastępowalności i substytucji oferowanej przez alternatywy elektroniczne jest **wielowymiarowe i subiektywne**, zależne od tego, **które aspekty palenia są dla palacza najważniejsze**. Dlatego, w zależności od wymiaru (funkcji jaką papieros pełni dla danej osoby) inna alternatywa wydaje się jego lepszym substytutem. Na przykład, dla osób, dla których dawka nikotyny jest najważniejsza, lepszym substytutem jest e-papieros, gdzie może wprowadzić dowolną ilość nikotyny. Natomiast, w przypadku osób, dla których ważna jest cała otoczka palenia, np. wygląd papierosa, bibułka, obracanie papierosa w ręce, trzymanie papierosa w ustach, obecność „resztki” po użyciu produktu, zdecydowanie bliższym substytutem jest podgrzewacz, właśnie ze względu na wkłady, które dostarczają podobnych wrażeń zmysłowych.

11

Biorąc pod uwagę większość cech papierosa tradycyjnego, to **podgrzewacz jest najbliższy papierosowi**. Tym co aktywizuje doświadczenia powiązane z paleniem papierosów jest zarówno forma produktu, jak i rytuał związany z jego używaniem, między innymi: wygląd paczki z wkładami i rozwijanie jej z folii, zapach wkładów w opakowaniu, możliwość potrzymania, pokręcenia wkładem przed jego użyciem, smak tytoniu, trzymanie w ustach „papierosa” (a nie ustnika), a nawet wartość społeczna, jaką jest możliwość „podzielenia się”, poczęstowania kogoś

12

Podgrzewanie tytoniu szczególnie, ale i wapowanie, wcale **nie jest przestaniem palenia**, jest **kontynuacją nałogu**, a twierdzenie, że się już nie jest nałogowym palaczem jest **oszukiwaniem siebie i innych**. W tym negatywnym ujęciu **podgrzewacz jest bliskim substytutem papierosa**, gdyż tak naprawdę niewiele zmienia w życiu palacza. Zmienia się nieco forma uzależniającej używki, ale sam nałóg i jego odczuwalne, negatywne skutki finansowe i psychiczne pozostają. Wapowanie natomiast zmienia więcej, więc jest bardziej odległe od palenia, choć cały czas jest nałogiem.

UWAGA. Ze względu na potrzebę uzyskania precyzyjnego pomiaru i obawy, że respondenci mogą mylić produkty, większość pytań wymagających odniesienia się do poszczególnych kategorii była wspomagana opisem produktu i jego wizualizacją (a nie jak w większości badań samą nazwą).

10

A

PALENIE

Papierosy

ZAWIERAJĄ TYTOŃ
I NIKOTYNĘ

B

WAPOWANIE

E-papierosy +
liquidy

ZAWIERAJĄ NIKOTYNĘ,
(BEZ TYTONIU)

C

PODGRZEWANIE

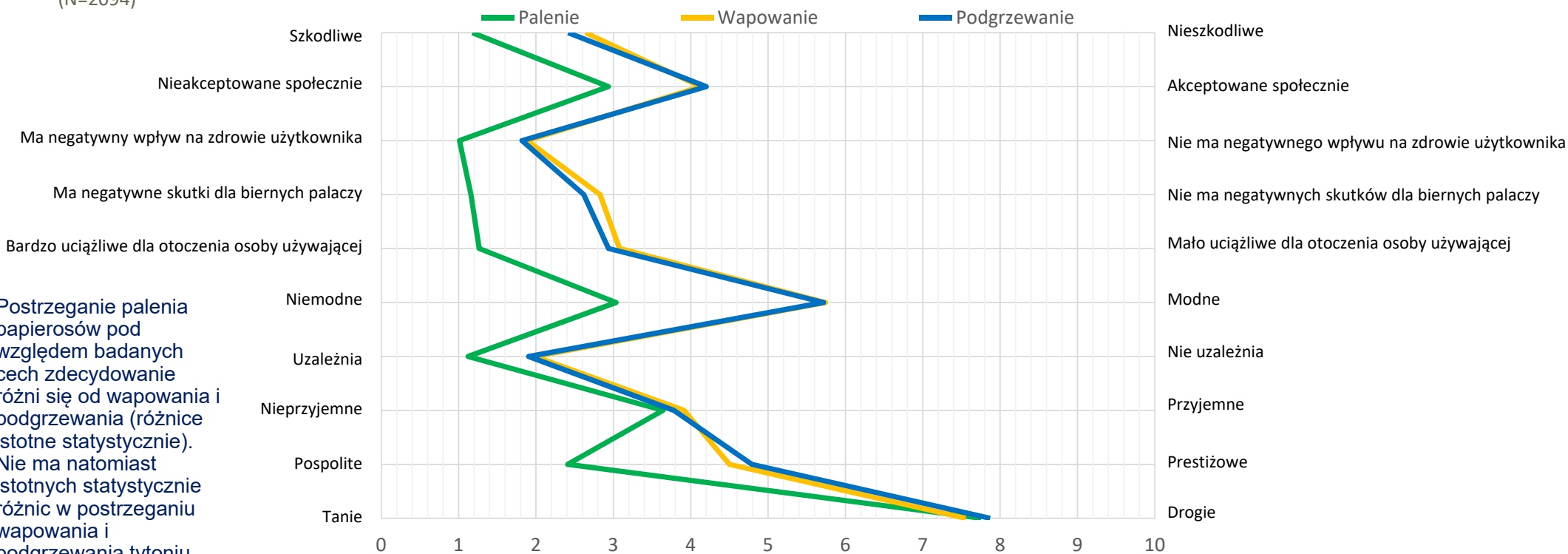
Podgrzewacze
tytoniu + wkłady

ZAWIERAJĄ TYTOŃ
I NIKOTYNĘ

Wielowymiarowe porównanie papierosów i ich elektronicznych alternatyw

Postrzeżenie palenia, wapowania i podgrzewania – ogół Polaków

Uporządkuj powyższe trzy produkty (papierosy, e-papierosy i podgrzewacze tytoniu) pod względem niżej wymienionych cech. Im bardziej umieścisz produkt po lewej stronie oznacza to, że określenie po lewej stronie pasuje do danego produktu, natomiast umieszczenie produktu bliżej prawej strony skali oznacza, że twoim zdaniem prawe określenie bardziej do niego pasuje. [skala 0-100] N=2094 (N=2094)

Postrzeżenie palenia papierosów pod względem badanych cech zdecydowanie różni się od wapowania i podgrzewania (różnice istotne statystycznie). Nie ma natomiast istotnych statystycznie różnic w postrzeganiu wapowania i podgrzewania tytoniu pod względem badanych wymiarów.

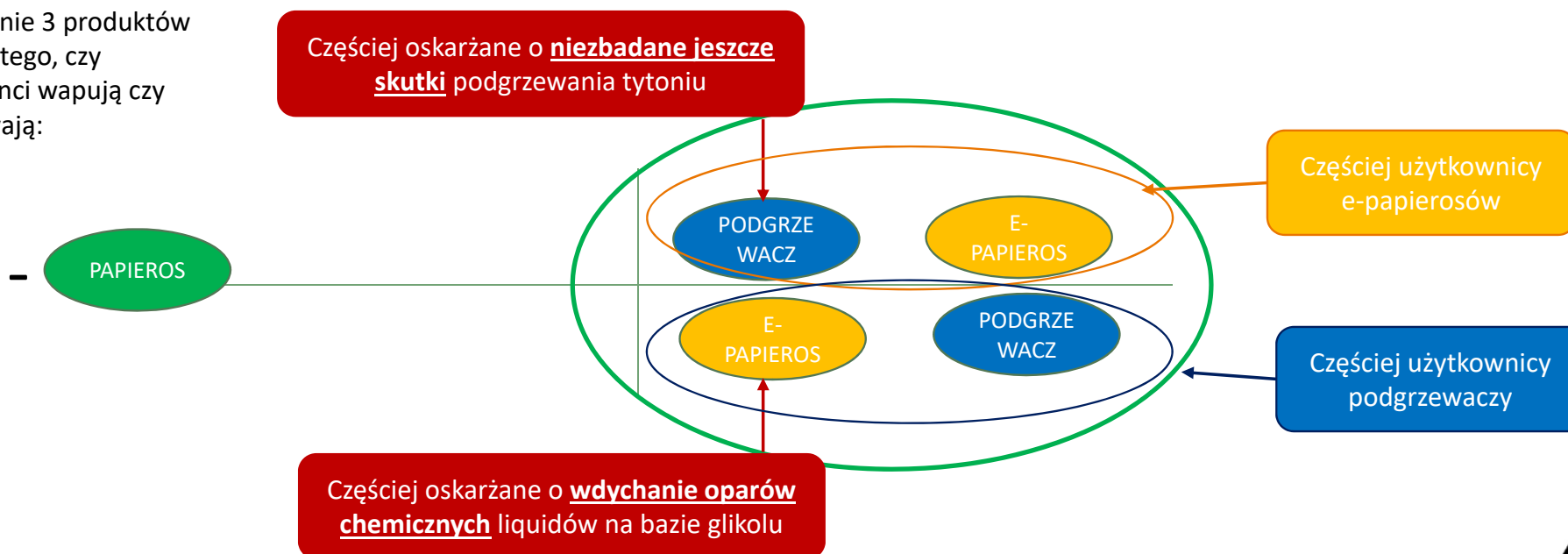
Wielowymiarowe porównanie papierosów tradycyjnych, e-papierosów i podgrzewaczy tytoniu

13

Wymiar: wpływ na zdrowie palacza / szkodliwość

W przypadku szkodliwości dla zdrowia uzyskano najbardziej niespójne i często skrajnie różne wzorce postrzegania papierosów, e-papierosów i podgrzewaczy tytoniu.

Postrzeganie 3 produktów zależy od tego, czy respondenci wapują czy podgrzewają:

Postrzeżenie szkodliwości papierosów w odniesieniu do ich alternatyw – ogół Polaków

Jak się Panu/i wydaje, czy w porównaniu do palenia ZWYKŁYCH PAPIEROSÓW (A) korzystanie z ... jest bardziej, czy mniej szkodliwe dla osoby, która ich używa? (N=2094)

Papierosy elektroniczne są **MNIEJ** szkodliwe od papierosów tradycyjnych

- e-papierosy (B) są zdecydowanie mniej szkodliwe niż palenie zwykłych papierosów (A)
- e-papierosy (B) są trochę mniej szkodliwe niż palenie zwykłych papierosów (A)
- e-papierosy (B) są w podobnym stopniu szkodliwe jak palenie zwykłych papierosów (A)
- e-papierosy (B) są trochę bardziej szkodliwe niż palenie zwykłych papierosów (A)

Papierosy elektroniczne są **BARDZIEJ** szkodliwe od papierosów tradycyjnych

Urządzenia do podgrzewania są **MNIEJ** szkodliwe od papierosów tradycyjnych

- Urządzenia do podgrzewania tytoniu (C) są zdecydowanie mniej szkodliwe niż palenie zwykłych papierosów (A)
- Urządzenia do podgrzewania tytoniu (C) są trochę mniej szkodliwe niż palenie zwykłych papierosów (A)
- Urządzenia do podgrzewania tytoniu (C) są w podobnym stopniu szkodliwe jak palenie zwykłych papierosów (A)
- Urządzenia do podgrzewania tytoniu (C) są trochę bardziej szkodliwe niż palenie zwykłych papierosów (A)

Urządzenia do podgrzewania są **BARDZIEJ** szkodliwe od papierosów tradycyjnych

Stopień szkodliwości obu alternatyw, w porównaniu do papierosów postrzegany jest bardzo podobnie. Aczkolwiek nieco więcej osób wskazuje, że od papierosów tradycyjnych e-papierosy są mniej szkodliwe (38%) niż urządzenia do podgrzewania (33%).

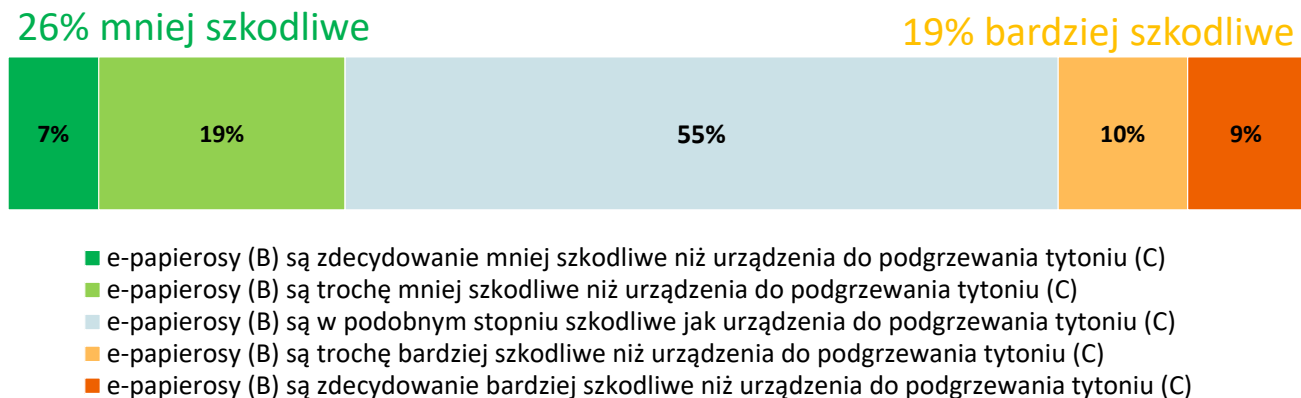
Warto również zwrócić uwagę na to, że szkodliwość e-papierosów w stosunku do zwykłych papierosów jest postrzegana dosyć podobnie niezależnie od tego czy osoba pali papierosy. Natomiast postrzeżenie szkodliwości podgrzewaczy jest różne u palaczy i niepalących papierosów – palacze papierosów częściej postrzegają podgrzewacze jako zdecydowanie mniej szkodliwe od papierosów (39% uważa, że są mniej szkodliwe), niż niepalacze (29%) i ex-palacze (32%).

Postrzeganie szkodliwości alternatywnych produktów – ogół Polaków

15

Jak się Panu/i wydaje, czy w porównaniu do korzystania z elektronicznych papierosów, tzw. E-PAPIEROSÓW (B) używanie URZĄDZEŃ DO POGDRZEWANIA TYTONIU (C) jest bardziej czy mniej szkodliwe dla osoby, która ich używa?

(N=2094)

W bezpośrednim porównaniu ponad połowa Polaków (55%) jest zdania, że e-papierosy są w podobnym stopniu szkodliwe, co urządzenia do podgrzewania tytoniu. Spośród tych, którzy uważają, że te produkty różnią się pod względem szkodliwości wyraźnie więcej osób postrzega e-papierosy jako mniej szkodliwe od podgrzewaczy – 26%, natomiast większą szkodliwość e-papierosów od podgrzewaczy widzi 19%.

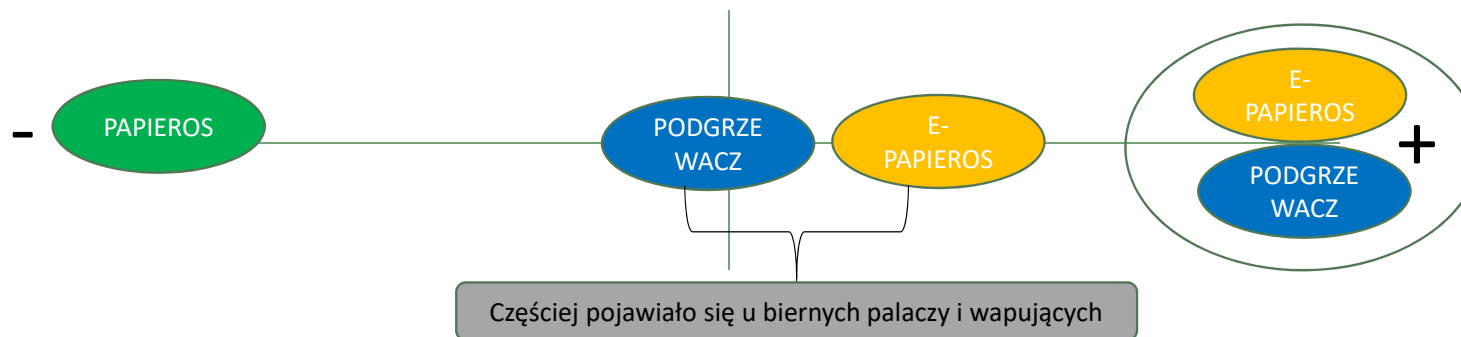
Wielowymiarowe porównanie papierosów tradycyjnych, e-papierosów i podgrzewaczy tytoniu

16

Wymiar: smród / uciążliwość dla otoczenia

- Zarówno e-papierosy, jak i podgrzewacze generują **w niewielkim stopniu uciążliwe zapachy**, które nie irytują w takim stopniu otoczenia i nie „zasmradzają” pomieszczeń jak papierosy, dlatego mogą być na równi umieszczone jako oceniane najbardziej pozytywnie (najmniej uciążliwe)
- Jednak niektórym **zapach podgrzewaczy przeszkadza** i mimo, że **delikatny to jest irytujący**. Szczególnie dotyczy to osób wapujących, palących papierosy oraz biernych palaczy.

Osoby podgrzewające często twierdzą, że ich produkt nie generuje przykrego zapachu (dym powstaje w organizmie po zaciągnięciu się), a wapujące, że powietrze w ich otoczeniu wręcz **pachnie**, np. wanilią czy miętą **jak z odświeżacza powietrza**.

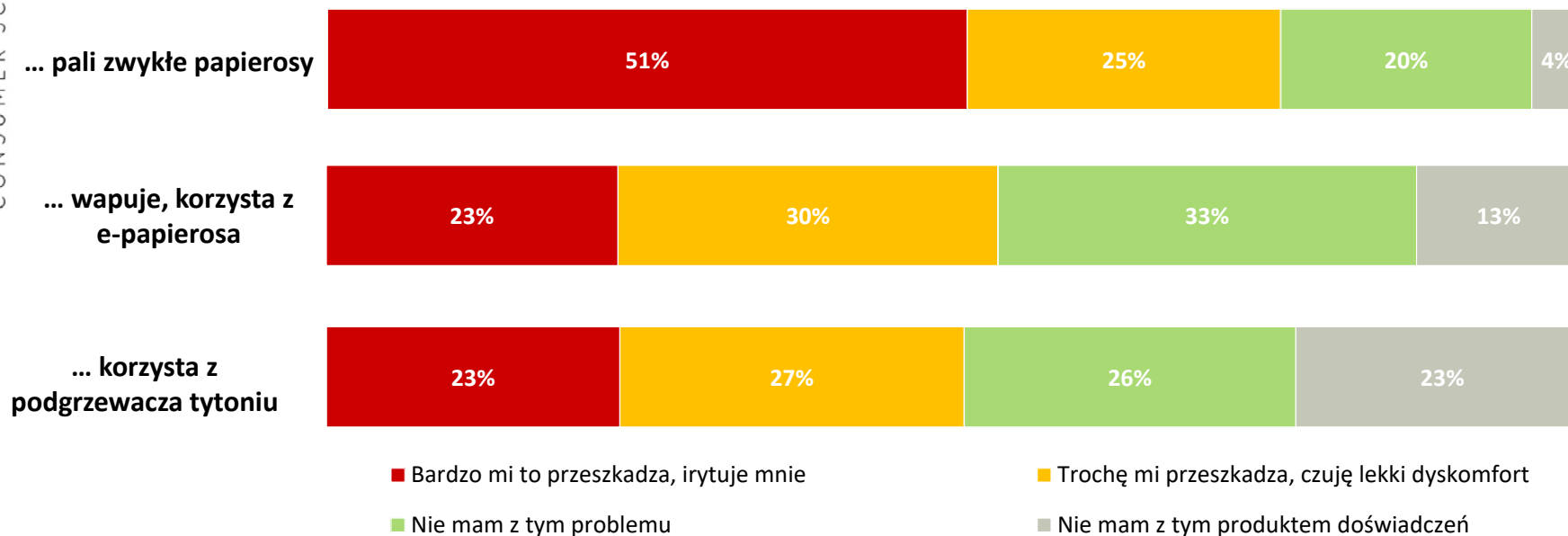
Zależnie od tego, czy jest się użytkownikiem biernym, czy czynnie „palącym” i czy się wybrało wapowanie czy podgrzewanie.

Postrzeganie papierosów i produktów alternatywnych [odczucia wobec palenia biernego] – ogół Polaków

17

Proszę powiedzieć, jak się Pan/i czuje, gdy w pomieszczeniu, w którym się Pan/i znajduje, ktoś ...

(N=2094)

Spośród trzech badanych produktów jako najbardziej uciążliwe dla otoczenia postrzegane są tradycyjne papierosy (51%). Natomiast korzystanie z podgrzewaczy tytoniu i e-papierosów jest postrzegane jako w równym stopniu irytujące dla innych (23%), ale wyraźnie mniej niż korzystanie z papierosów. Jeżeli jednak popatrzymy tylko na osoby, które kojarzą te produkty (inna podstawa procentowania), to okazuje się, że jako irytujące dla otoczenia wskazuje 27% znających ten produkt, natomiast w przypadku podgrzewaczy 30% znających ten produkt. Można zatem stwierdzić, że to podgrzewacze tytoniu są postrzegane jako nieco bardziej uciążliwe dla osób postronnych.

Wielowymiarowe porównanie papierosów tradycyjnych, e-papierosów i podgrzewaczy tytoniu

18

Wymiar: ekonomia / koszty

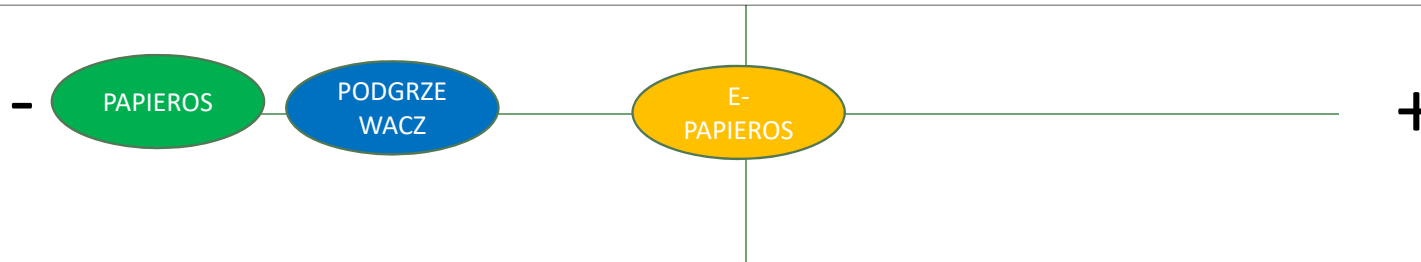
Papierosy vs e-papierosy – papierosy są postrzegane jako najdroższe a e-papierosy najtańsze (szczególnie gdy liquidy przygotowywane są samodzielnie).

E-papierosy vs podgrzewacze – e-papierosa można palić bardzo krótko, nie trzeba „wypalać” go do końca (w przeciwieństwie do wkładu do podgrzewania), dlatego są lepiej wykorzystywane (więc bardziej ekonomiczne).

Podgrzewacze – **bardzo trudno określić ich koszt** (szczególnie gdy ktoś dużo pali), bo:

- Nie wszyscy liczą **koszt urządzenia**
- Alternatyw czasem **pali się więcej**
- Same wkłady do podgrzewania uznano nominalnie za kosztujące tyle samo co papierosy tradycyjne, jednak na obniżenie całkowitych kosztów podgrzewania może wpływać **korzystanie z promocji**, programów lojalnościowych, premiowania polecenia nowych użytkowników czy zniżki otrzymywane za większe zakupy (**subiektywne poczucie „zarobku” lub dobrego interesu**).

Podkreślano też, że każda forma „palenia” wiąże się z **odczuwalnymi dla budżetu kosztami**. Dlatego kwestie finansowe bardzo często leżą u podstaw chęci rzucenia palenia (zarówno teraz, jak i hipotetycznie, gdyby ceny wzrosły).

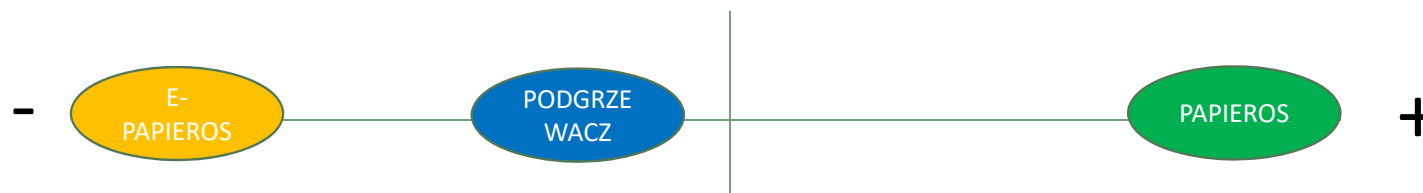

Wielowymiarowe porównanie papierosów tradycyjnych, e-papierosów i podgrzewaczy tytoniu

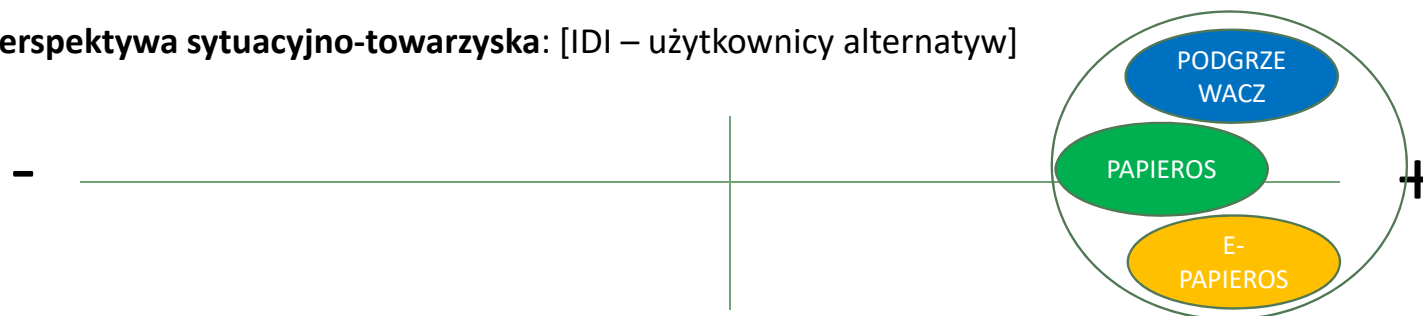
Wymiar: kontakty społeczne / integracja

- **Palacze papierosów** – obawa, że w przypadku alternatywy traci się korzyści sytuacyjno-towarzyskie („ułatwacza” kontaktów i czynnika integrującego) – **PERSPEKTYWA PRODUKTOWA**
- **Użytkownicy alternatyw** – widzą mniejszą rolę produktu, a większą całej otoczki, rytuału sytuacji „palenia” i bycia „na dymku” niezależnie z jakiego produktu on pochodzi – **PERSPEKTYWA SYTUACYJNO-TOWARZYSKA.**

Perspektywa produktowa: [FGI – potencjalni użytkownicy alternatyw]

Perspektywa sytuacyjno-towarzyska: [IDI – użytkownicy alternatyw]

Wielowymiarowe porównanie papierosów tradycyjnych, e-papierosów i podgrzewaczy tytoniu

20

Wymiar: prawdziwość palenia / zaspokojenie głodu palacza

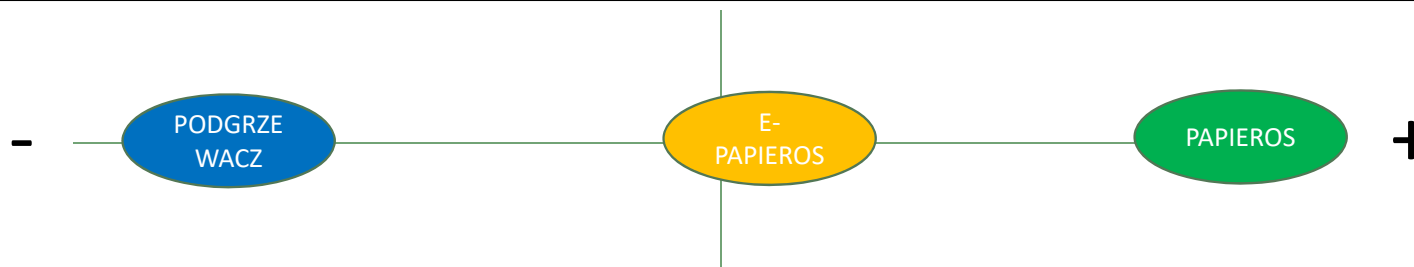
Postrzeganie przez palaczy papierosów – **żadna alternatywa nie zastąpi doświadczeń z prawdziwym papierosem** (rytuały, przypalanie, wciąganie i wypuszczanie dymu, a nawet ostry smak, gryzący dym, do których przywykł organizm palacza).

- **e-papierosy** nie dają odpowiedniego dymu, tylko parę, nie mają tytoniu, nikotyna tylko opcjonalnie
- **podgrzewacze** są najmniej zaspakajającym „głód palacza” produktem, gdyż nie oferują ani smaku palonego tytoniu, ani dymu, starczają na zbyt krótko i są zbyt słabe by się nimi „napalić”.

Postrzeganie przez użytkowników alternatyw – podobne postrzeganie jak u palaczy papierosów

- choć sami już nie palą, to **patrzą z sentymentem** na tradycyjne papierosy i nieraz mają chęć zapalić
- **musieli przywyknąć** do alternatyw, nauczyć się je używać w sposób pozwalający w miarę zastąpić papierosa, jednak dają mniejszą satysfakcję.

W dzisiejszych czasach alternatywy są wymuszoną substytucją palenia papierosów (przez regulacje prawne, otoczenie, modę).

PODSUMOWANIE – technika wymuszonego wyboru par

21

- Technika wymuszonego wyboru par pozwoliła na wyciągnięcie pewnych różnic między badanymi alternatywami. Główne cechy różnicujące te produkty to:

E-PAPIEROSY

- Większa szkodliwość dla użytkownika
- Większa uciążliwość dymienia
- Mniej nieprzyjemny zapach
- Mniejsza zawartość szkodliwej nikotyny i tytoniu

PODGRZEWACZE

- Większa szkodliwość dla otoczenia
- Mniejsza uciążliwość dymienia
- Bardziej nieprzyjemny zapach
- Większa zawartość szkodliwej nikotyny i tytoniu

Podgrzewacze są postrzegane jako produkty posiadające w większym stopniu nikotynę i tytoń, czyli dwa podstawowe dla papierosów składniki, co powoduje, że są percepcyjnie bliżej papierosów tradycyjnych niż e-papierosy.

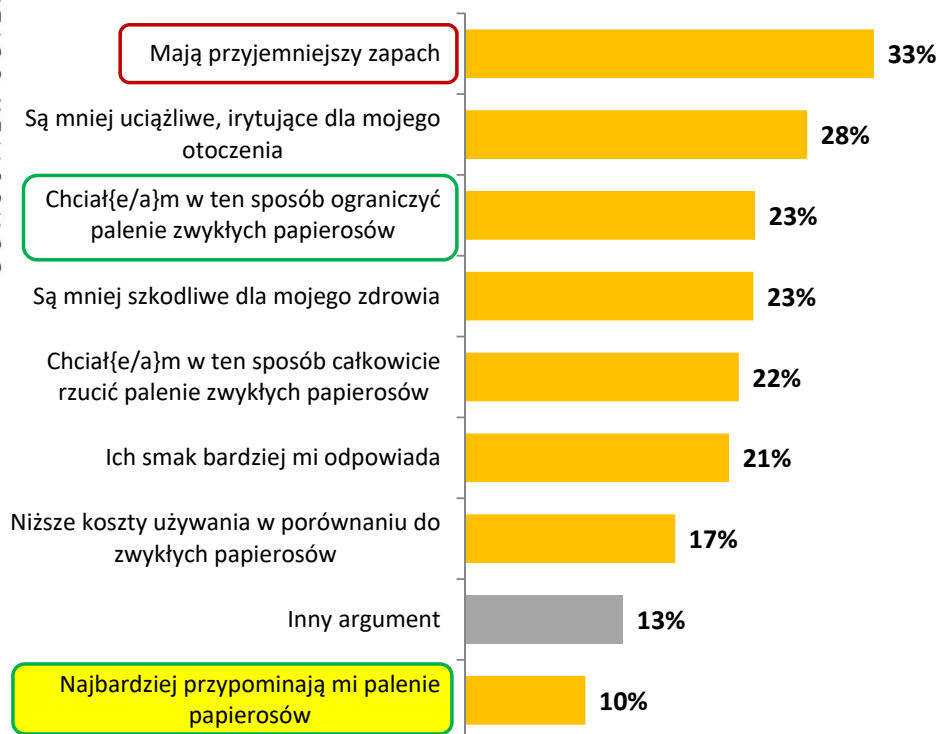
Elektroniczne alternatywy jako substytuty tradycyjnych papierosów

Powody sięgania po alternatywy wobec zwykłych papierosów – e-papierosy vs. podgrzewacze tytoniu – ZESTAWIENIE (CECHY PRODUKTOWE)

23

Które powody z poniższej listy przekonały Pan/i, aby sięgnąć po e-papierosów?

N=762 (Osoby, które choć raz skorzystały z e-papierosów)

Które powody z poniższej listy przekonały Pan/i, aby sięgnąć po podgrzewacz tytoniu?

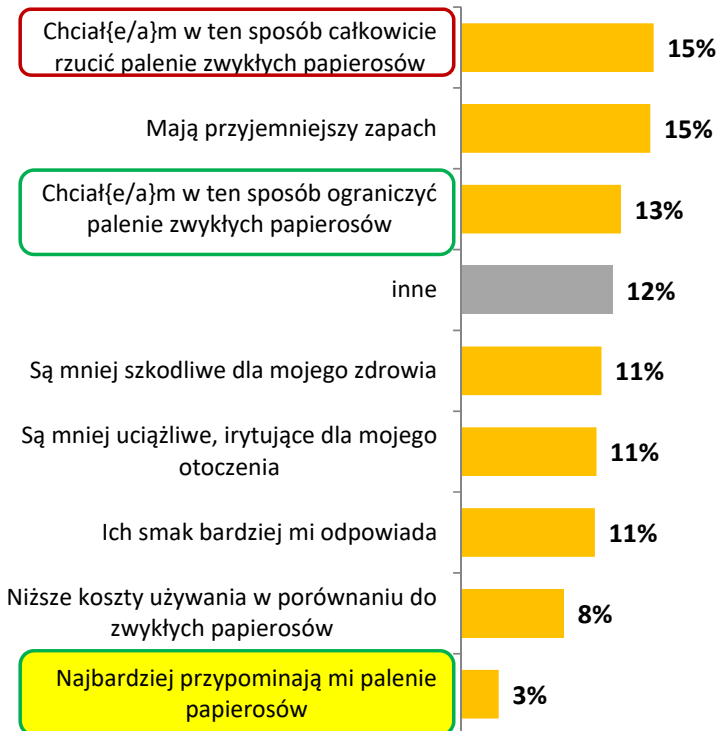
N=392 (Osoby, które choć raz skorzystały z podgrzewacza tytoniu)

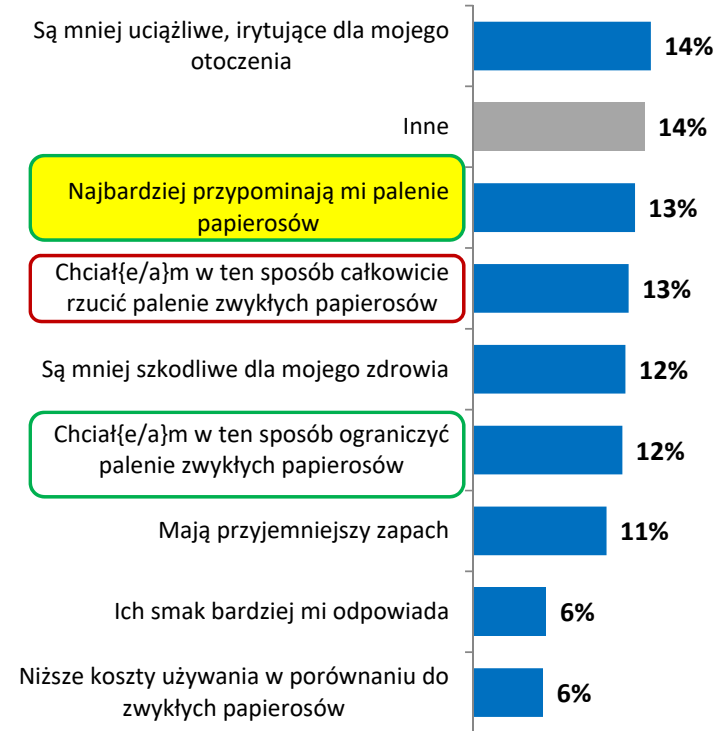
Z analizy powodów sięgania po alternatywy oraz w oparciu o inne dane z badania, wydaje się, że motywem dla używania **e-papierosów** jest bardziej chęć ograniczenia palenia papierosów dla samego siebie (aspekty zdrowotne). W tej sytuacji osoba jest gotowa wybrać produkt mniej przypominający papierosy. Natomiast w przypadku **podgrzewaczy** widać bardziej względ na otoczenie (a nie wewnętrzna potrzebą niepalenia papierosów), stąd poszukiwanie produktu najbardziej podobnego do papierosów, będącego jego bliskim substytutem.

Powody sięgania po alternatywy wobec zwykłych papierosów – e-papierosy vs. podgrzewacze tytoniu – ZESTAWIENIE (CECHY PRODUKTOWE)

A który z nich najbardziej? JEDNA ODPOWIEDŹ MOŻLIWA
N=762 (Osoby, które choć raz skorzystały z e-papierosów)

A który z nich najbardziej? JEDNA ODPOWIEDŹ MOŻLIWA
N=392 (Osoby, które choć raz skorzystały z podgrzewacza tytoniu)

Substytucja – postrzeganie przez badanych

25

Poczucie zastępowalności i substytucji oferowanej przez alternatywy elektroniczne jest **wielowymiarowe i subiektywne**, zależne od tego, **które aspekty palenia są dla palacza najważniejsze**. Dlatego, w zależności od wymiaru (funkcji papierosa) inna alternatywa wydaje się jego lepszym substytutem.

Podgrzewacz, to bardziej jak papieros, ważne, że jest tytoń, bo mam do niego sentyment, do jego zapachu i smaku. Są policzalne wkłady, w paczce też jest po 20 sztuk, potem zostają nawet jakby niedopałki... Wiele jest tu z papierosa w całej tej tak ważnej w paleniu otoczce. Alternatywą, ale nie substytutem może być e-papieros, bo tu z liquidem nie ma już żadnego podobieństwa do papierosa. [IDI 9]

Na pewno najbardziej podobny jest podgrzewacz, to taki papieros z tytoniem, który jest bardziej trendy i bardziej akceptowalny w dzisiejszych czasach. Jest też ten dotyk, ugniatanie i rolowanie w palcach, ten papieros w HEETS-ach ma nawet podobną grubość. Nawet w popielniczce te wkłady wyglądają podobnie. [FGI 2]

E-papieros mi nie podszedł, poza ohydny smakiem liquidów i duszącego, wilgotnego dymu nie leżało mi jakieś pudełko z kominem, ogromnym ustnikiem, a tu, w IQOS-ie mam w sumie papieros, kształt i wielkość podobna, ale co ważne jest tytoń i w ustach trzymam się tak samo papierosa, zawinięty tytoń w bibułce, takie samo odczucie oralno-manualne. [IDI 11]

Mi z kolei bardziej pasuje e-papieros, bo ja nie mogłam się napalić IQOS-em, nie było ani dymu, ani smaku, ani też możliwości dłuższego i częstego palenia, za mało więc miałam przyjemności, nikotyny, tu praktycznie nie mam ograniczeń, no chyba, że się rozładuje.

Biorąc pod uwagę większość cech papierosa tradycyjnego to **podgrzewacz jest najbliższy papierosowi**

Substytucja – analiza dla funkcji i cech papierosa

26

1. **TYTONIOWY SMAK.** Respondenci wapujący unikają liquidów o stricte tytoniowym smaku, a użytkownicy podgrzewający najczęściej korzystają z wkładów o **maksymalnie tytoniowym** smaku.

2. **MENTOLE.** Istotnym powodem przejścia na IQOS było dla części badanych **wycofanie papierosów mentolowych.**

3. **RYTUAŁ.** Palenie to cała **otoczka**, syndrom drobnych elementów, a nie samo korzystanie z produktów.

Substytucja negatywna – alternatywy to też nałóg

Podgrzewanie tytoniu szczególnie, ale i wapowanie, wcale **nie jest przestaniem palenia**, jest **kontynuacją nałogu**, a twierdzenie, że się już nie jest nałogowym palaczem jest **oszukiwaniem siebie i innych**.

W tym negatywnym ujęciu **podgrzewacz jest bliskim substytutem papierosa**, gdyż tak naprawdę niewiele zmienia w życiu palacza. Zmienia się nieco forma uzależniającej używki, ale sam nałóg i jego odczuwalne, negatywne skutki finansowe i psychiczne pozostają.

Niezależnie od tego czy i jak spalane lub podgrzewane są substancje w podgrzewaczach czy e-papierosach to:

- traci się pieniądze na urządzenia, wkłady czy liquidy;
- jest się osobą przywiązaną do „palenia”, której życie reguluje korzystanie z urządzeń tak samo, jak robił to papieros;
- zwykle podgrzewa się lub wapuje więcej i częściej, niż się paliło papierosów;
- jest się pod wpływem szkodliwych substancji – nie jest jeszcze znany wpływ na zdrowie (szczególnie w przypadku podgrzewaczy).

Jeżeli miałbym rzucić to całkowicie to nie chciałbym iść w jakieś półśrodki, bo jeszcze to by mi się spodobało. Albo w lewo, albo w prawo. IQOS to cenowo jest dalej to samo i to byłoby przechodzenie ze skrajności w skrajność, dalej życie z nałogiem. Jak rzucić to całkowicie. [FGI 1]

Znam osoby, które przeszły na podgrzewacze, ale wracały do zwykłych papierosów i tak samo po e-papierosach. [FGI 1]

Wapowanie, to też zapewne jest jakiś rodzaj uzależnienia, trzeba to jasno powiedzieć.[FGI 1]

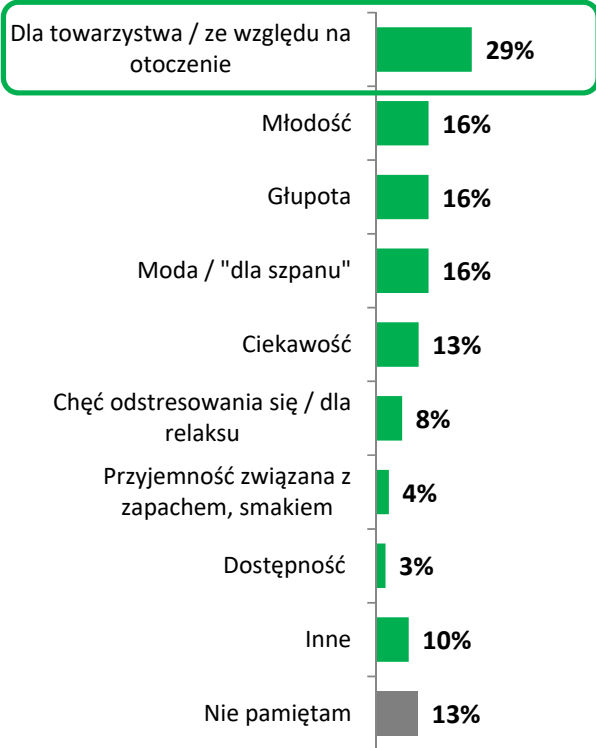
Papierosy i ich alternatywy w życiu respondentów

Powody wejścia w kategorie

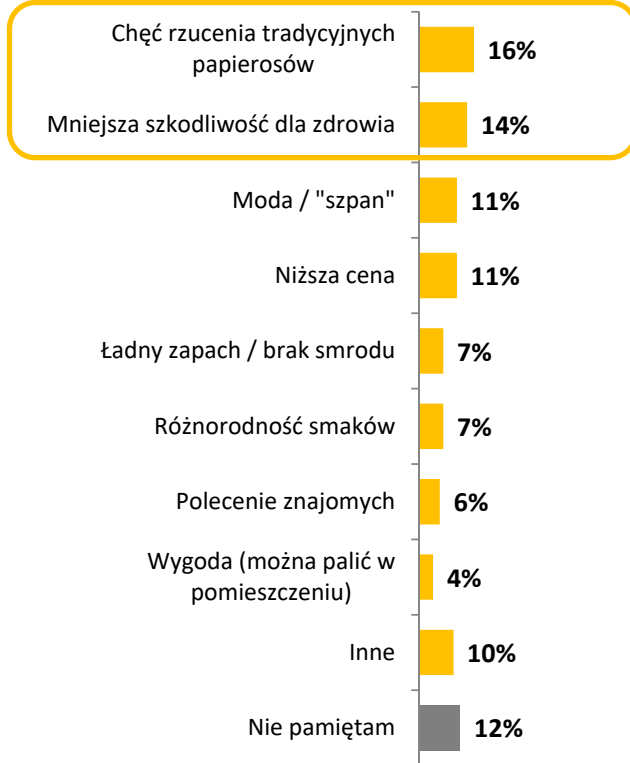
Co skłoniło Pana/Panią, by zacząć palić / korzystać..? [pytanie otwarte]

Podstawą procentowania są zarówno osoby, które paliły / korzystały w przeszłości, jak i te, które sięgają obecnie (okazjonalnie lub regularnie)

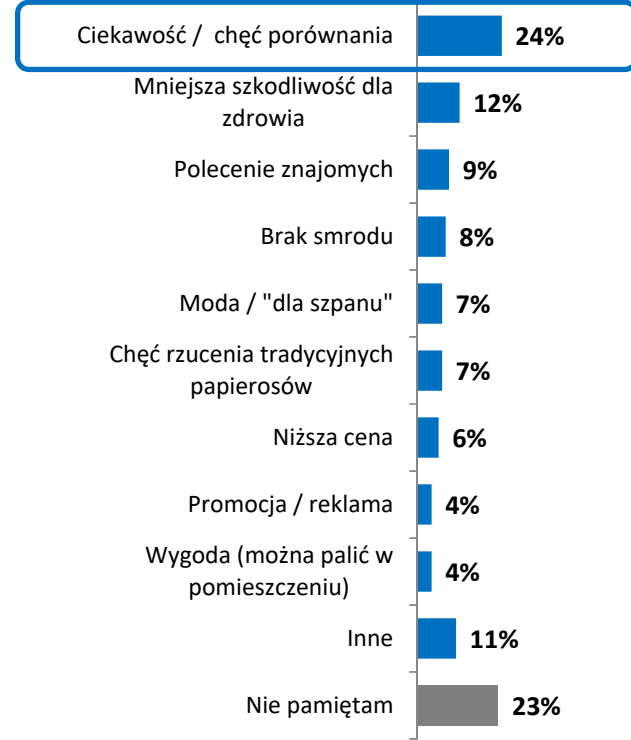
PALENIE n=1309

WAPOWANIE n=445

PODGRZEWANIE n=214

Elektroniczne alternatywy jako droga do ograniczenia lub rzucenia palenia

30

Przejdźcie na e-alternatywy by przestać „palić”

Dla części badani alternatywy jest to dobra droga i nadzieja na przestanie palenia, dla innych to tylko ograniczenie szkodliwości i uciążliwości palenia, ale nie zerwanie z nałogiem.

- **Podgrzewanie** – krok ku „zdrowszemu paleniu”, bo bez wdychania substancji smolistych
- **E-papierosy** – mogą pomagać w stopniowym eliminowaniu uzależnienia od nikotyny.

Mój ojciec dzięki e-papierosowi wyszedł z nałogu, a palił wcześniej bardzo dużo. Jakoś mu to pomogło, tu dobre jest to, że można obniżyć zawartość nikotyny, palić zerówki i się tak od niej odzwyczaić, pozostaje potem już tylko nawyk, odruch do opanowania. W IQOS-ach chyba nie ma zerówek? [FGI 1]

Mi nawet pani sprzedająca IQOS-a na wyspie w galerii powiedziała, że nie mam co liczyć, że dzięki IQOS-om przestanę palić, więc jak na tym mi zależy to mam o tym nawet nie myśleć. [FGI 2]

Rzucenie palenia

Substytuty nie są drogą do rzucenia palenia – zdaniem respondentów doświadczonych w wielokrotnym rzucaniu palenia.

By trwale przestać palić **trzeba mentalnie uwolnić się od nałogu**, przejść jakąś przemianę i przepracować problem w głowie mentalnie oraz emocjonalnie.

Rzuciałem już kilka razy, wychodziło tak, że potem wracałem, ale jak rzucać to całkiem i od razu, nie ma się co oszukiwać, że paląc e-papierosy czy IQOS-y nie palimy. Palimy coś, co potem i tak będzie trzeba rzucać, więc lepiej się spiąć i rzucić bez udawania. [FGI 2]

Mówi się palić, bo to cały syndrom, czynności, rytuału, myślenia by znów sięgnąć, nie chodzi o sam produkt, tylko o to co nami kieruje. Palenie to palenie, nie ma znaczenia co to dokładnie jest, czy papieros, czy IQOS, to tylko kwestie produktu, nie zmienia natury samego nałogu. I od podgrzewania też bym chciał odejść, ale łatwo nie jest. [IDI 9]

Elektroniczne alternatywy jako kontynuacja nałogu

31

Przejdźcie na
alternatywy
by dalej „palić”

PALENIE „NA LEGALU” – dla części palaczy przejście na alternatywy nie miało na celu ograniczania czy rzucania palenia, a było zagwarantowaniem sobie **możliwości dalszego palenia bez poczucia winy**, bez **poddawania się ograniczeniom** możliwości palenia i coraz większego braku **akceptacji społecznej** palaczy papierosów.

SAMOOGRANICZANIE – zniwelowania **szkodliwości nałogu** oraz wyeliminowanie **uciążliwych zapachów** (szczególnie w przypadku kobiet – włosy, palce, zapach z ust).

PROŚBY BLISKICH. być chęć **przychylenia się do próśb bliskich**, którzy nie akceptują palenia tytoniu.

Ci co wybierają e-papierosy to nie dlatego, żeby rzucić tylko palą jedno i drugie. Mam takich znajomych i oni w ogóle przez to palili więcej. W biurze tego e-papierosa, a na dworze zwykłego. W efekcie jeszcze bardziej są nałogowcami. E-papieros wybierali dla obejścia zakazu palenia w pomieszczeniach. [IDI 7]

Po przejściu na IQOS-y tak naprawdę nie mam już poczucia, że robię coś sobie czy innym źle, nie mamy już z żoną nawet takich rozmów, że może by rzucić lub ograniczyć podgrzewanie, nie ma smolistych substancji, nie ma smrodu, a jest przyjemność z palenia podobna do tej, jaką dawały papierosy. Przez formę na pewno, ale przez te same kwestie oralno-manualne, tyle że bez smrodu i kaszlu palacza. Dopóki to uszczuplenie budżetu jeszcze jest akceptowalne, to będziemy dalej palić IQOS-y. [IDI 12]

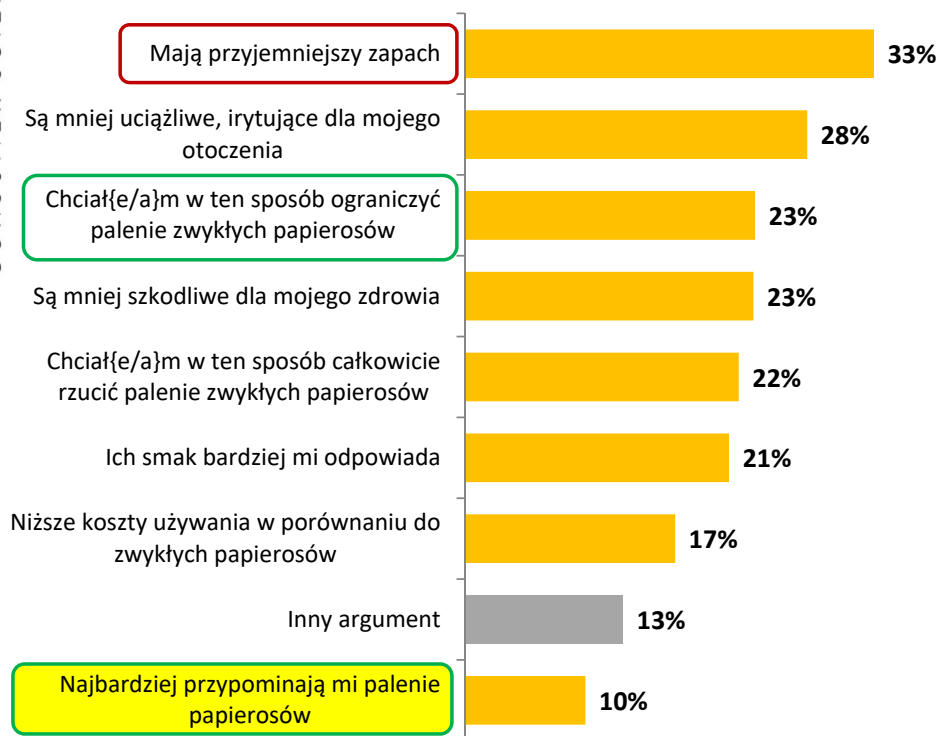
Mój chłopak nie pali i bardzo chciał bym przestała, to przesłałam na e-papierosa, on widzi że się staram, a ja sobie dalej palę. [IDI 10]

Powody sięgania po alternatywy zwykłych papierosów: e-papierosy vs. podgrzewacze tytoniu – ZESTAWIENIE (CECHY PRODUKTOWE)

32

Które powody z poniższej listy przekonały Pan/i, aby sięgnąć po e-papierosów?

N=762 (Osoby, które choć raz skorzystały z e-papierosów)

Które powody z poniższej listy przekonały Pan/i, aby sięgnąć po podgrzewacz tytoniu?

N=392 (Osoby, które choć raz skorzystały z podgrzewacza tytoniu)

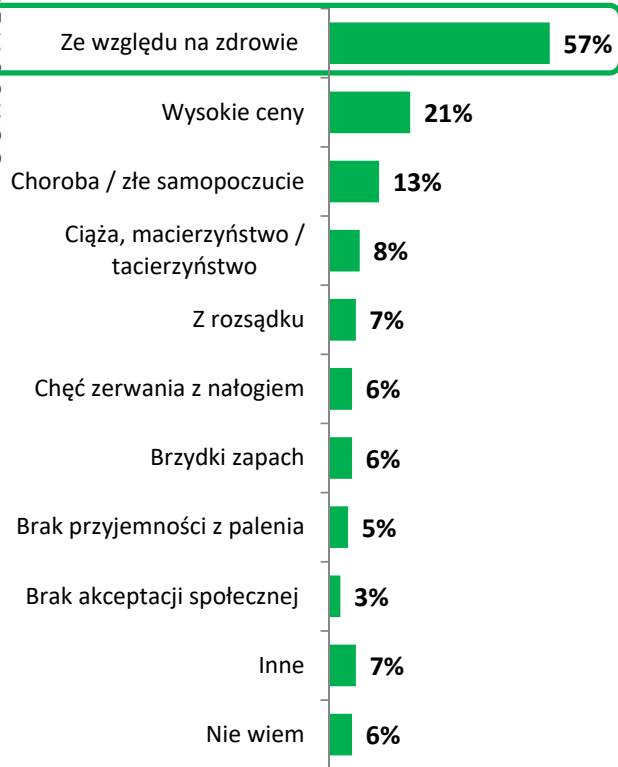
Z analizy powodów sięgania po alternatywy oraz w oparciu o inne dane z badania, wydaje się, że motywem dla używania **e-papierosów** jest bardziej chęć ograniczenia palenia papierosów dla samego siebie (aspekty zdrowotne). W tej sytuacji osoba jest gotowa wybrać produkt mniej przypominający papierosy. Natomiast w przypadku **podgrzewaczy** widać bardziej wzgląd na otoczenie (a nie wewnętrzna potrzebą niepalenia papierosów), stąd poszukiwanie produktu najbardziej podobnego do papierosów.

Powody rzucenia palenia / używania

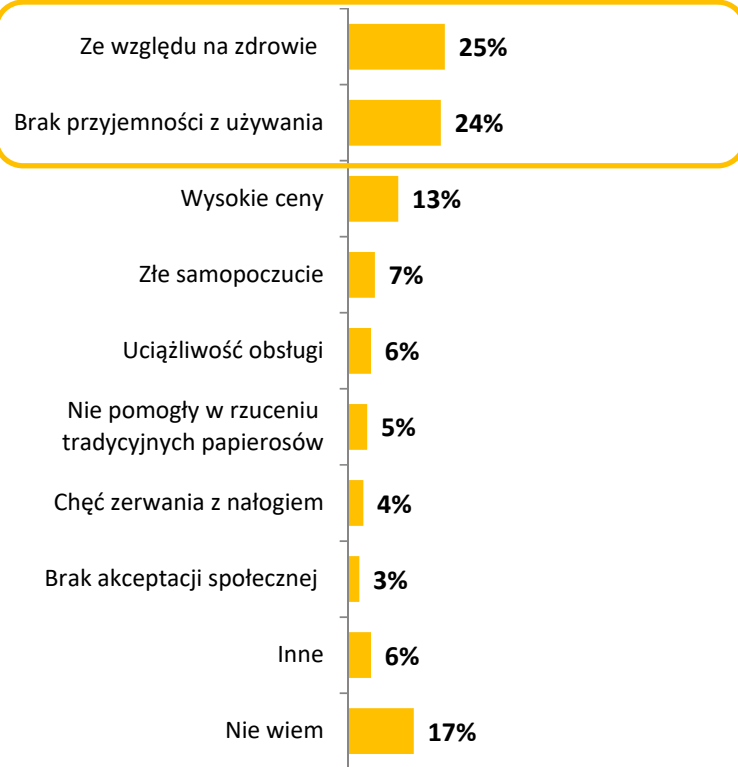
Z jakich powodów, przyczyn przestał/a Pan/i...? [pytanie otwarte]

Podstawą procentowania są ex-palacze / userzy, którzy rzucili palenie / wapowanie / podgrzewanie

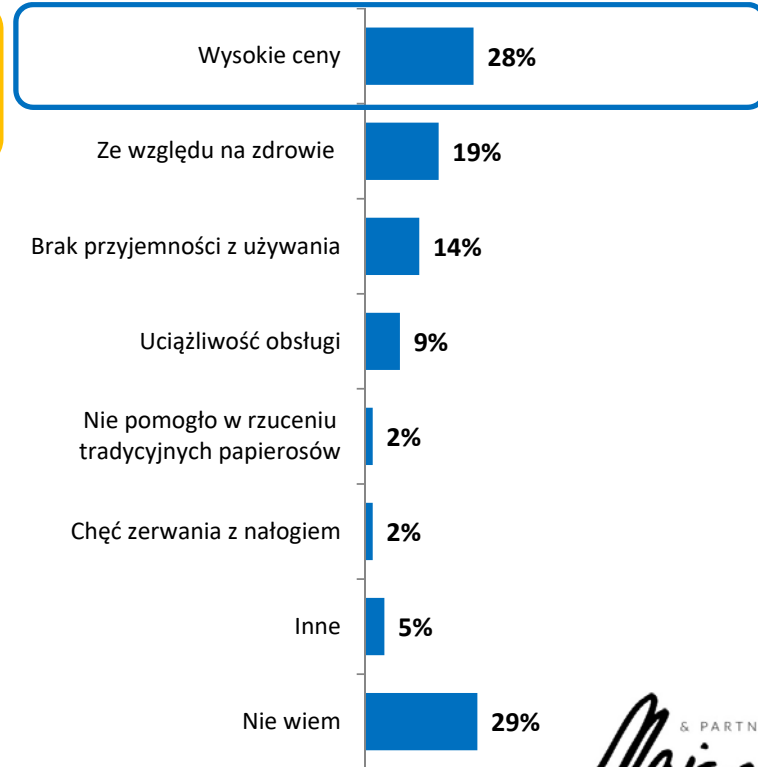
PALENIE
N=651

WAPOWANIE
N=211

PODGRZEWANIE
N=65

Postrzeganie papierosów oraz ich elektronicznych alternatyw

Papierosy – pierwsze skojarzenia (pytanie otwarte)

35

NEGATYWNE

Smród, Zapach nieprzyjemny, Specyficzny zapach człowieka, śmierdzące ubrania, włosy, palce, auto, Aromat wędzarniczy

Niesmak w ustach, konieczność niwelowania gumą, Suchość w gardle, Flegma, Gorsze powonienie

Negatywny wpływ na zdrowie, Kaszel palacza, Śmierć, rak dróg oddechowych, Choroby układu oddechowego

Uzależnienie, Nałóg, Przymus zapalenia

Żółte palce i przebarwione zęby, Wszędzie żółty bród, Żółte ściany

Substancje smoliste, Zawinięty w rulonik tytoń z jakimś syfem

NEUTRALNE

Przerwa na papierosa, W korporacjach palenie przed budynkiem, W liceum - na przerwach po bramach

Impreza ze znajomymi, grupowe palenie

Śmietniki z częścią na papierosy, popielniczki, zapalniczka, niedopałki

Puszczanie kótek, Dym, Dużo dymu

Palenie, wychodzenie na balkon, klatkę

Tytoń – palenie i papierosy to tytoń

Gumy papierosowe z dzieciństwa

Pogorszenie się jakości papierosów, Od jakiegoś czasu brak mentolowych

POZYTYWNE

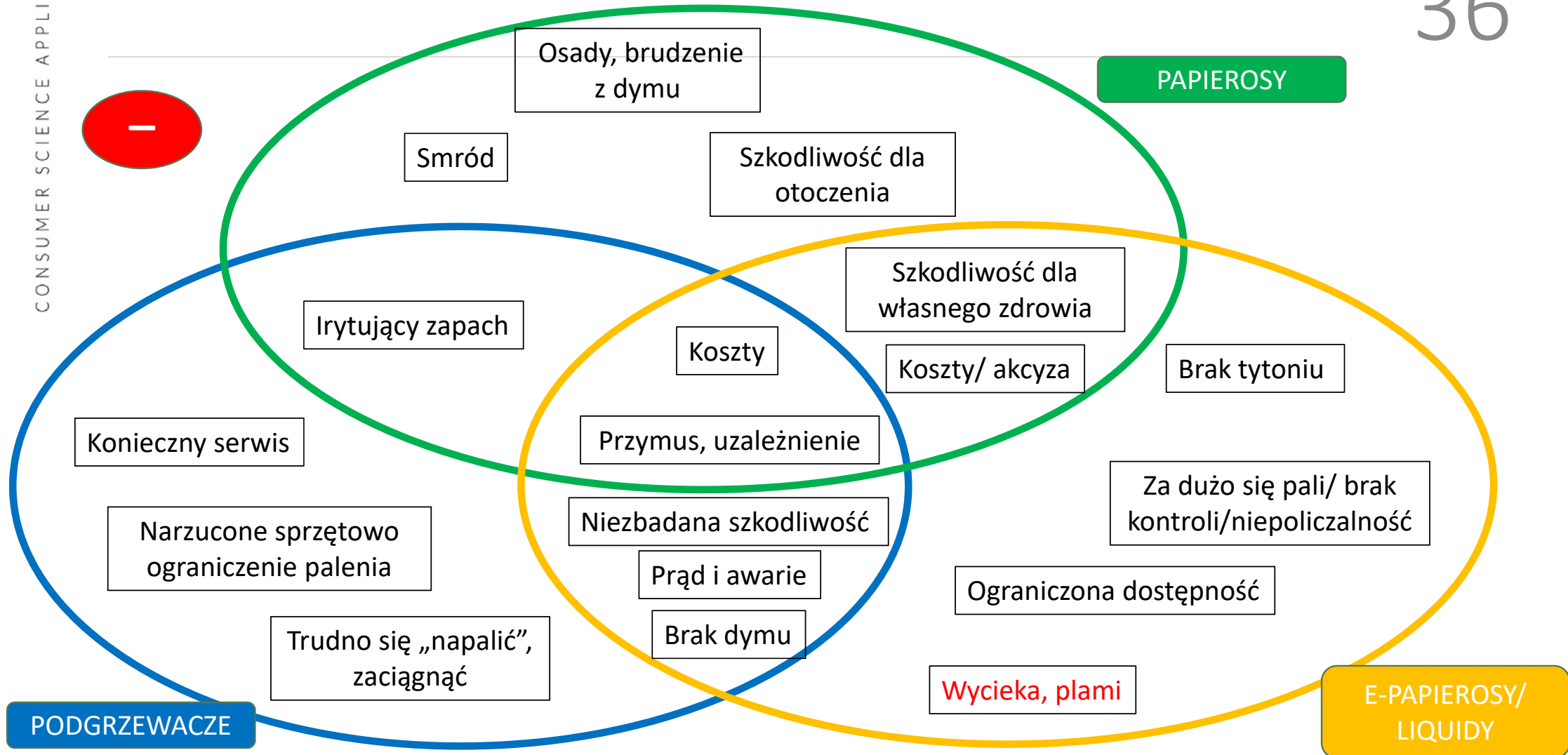
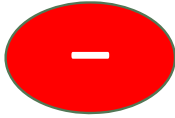
Przyjemność, Chwila dla siebie, Relaks

Odstresowanie, Pomoc w stresie, Uspokojenie, Pomoc w nerwowej sytuacji, Nerwy (są impulsem do zapalenia)

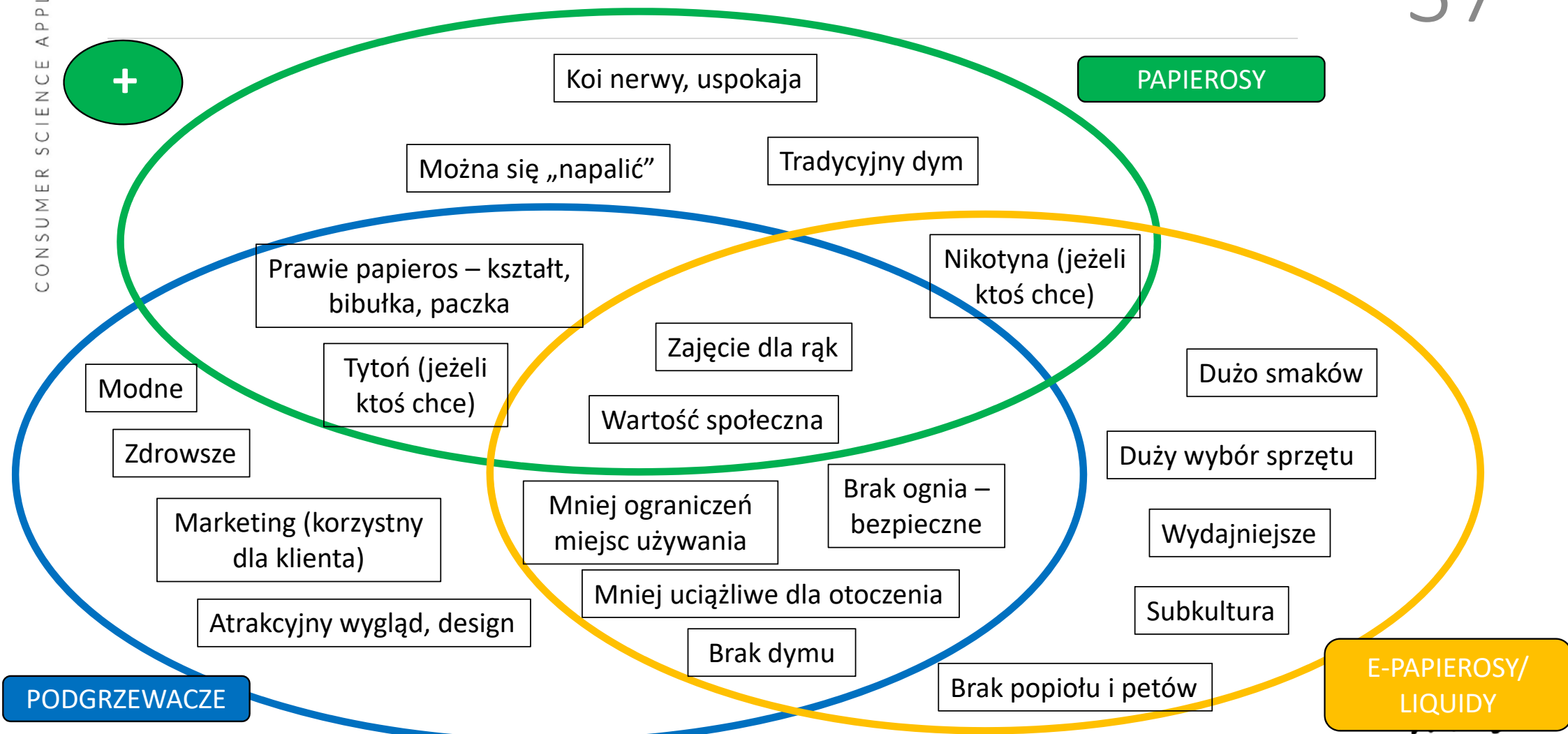
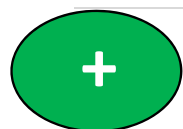
Poranna kawa, Dymek do porannej kawy, Rytuał o poranku

Nikotyna, pobudzenie [by nie zasnąć, np. za kółkiem]

Cechy wspólne różnych form „palenia” – **NEGATYWY**

Cechy wspólne różnych form „palenia” – POZYTYWY

Fenomen IQOS-a, serwis i marketing

38

IQOS + HEETS-y – mentalny archetyp podgrzewacza. Najbardziej przypomina palenie tradycyjnych papierosów i daje najbliższe im doznania smakowo-manualne

MARKETING

- szybkie i zawsze pro klientko nastawione funkcjonowanie serwisu posprzedażowego
- strategia cenowo-promocyjna, dająca wymierne korzyści (tańsze „palenie”)
- **promocyjne korzystanie** – programy lojalnościowy z nagradzaniem promocjami i punktami wykorzystywanymi przy zakupach (poczucie „dobrego interesu”)
- **promocyjne wejście w system** – okresów testowych oraz możliwość otrzymania podgrzewacza za darmo lub w pakiecie z darmowymi paczkami wkładów.

Nominalnie, to cena za paczkę jest taka sama, ale można mieć to taniej lub przynajmniej mieć takie poczucie, że jak się więcej pali, to taniej wychodzi w wyniku promocji, można też zbierać punkty za obejrzenie filmików szkoleniowych, rejestrowanie się na stronie czy polecenie innym, choć ja tego nie robiłam. [IDI 1]

ESTETYKA. Użytkownikom IQOSa podoba się też aranżacja i estetyka punktów sprzedaży czy ekspozycja produktów, współpraca z handlowcami, obecność hostess w centrach handlowych.

To jest bardzo nastawiony na klienta marketing produktu premium, do tego modnego i gadzeciarskiego, tego nie ma w zwykłych papierosach. [IDI 11]

W razie pytań, zapraszamy do kontaktu!

Dominika Maison

d.maison@maison.pl

Tel. 501 129 622

Krzysztof Presz

k.presz@maison.pl

Tel. 502 318 482

Maison & Partners

ul. Podbiłęty 57

02-732 Warszawa

tel. 022 828 28 85

fax. 022 621 26 67

e-mail: biuro@maison.pl

www.maison.pl

& PARTNERS
Maison